

Naročilna lista: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrť leta . . . 2.50—
 Mesečno . . . 1—
Zunaj Avstrije: ---
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velja
 --- popust. ---
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Borovška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Ameriško brodogradništvo v Tihem oceanu.

Napeto razmerje med Japonsko in Ameriko radi Kitajske. — Amerika poslala dvojno brodogradništvo v Tihem oceanu in pomnožila brodogradništvo pred Schanghajem. — Francosko-angleško brodogradništvo dan za dnevom neprestano obstreljuje Dardanele. — Nemci potopili v 8 dneh 15 angleških ladij. — Boji za Stanislav in za karpatske prelaze se nadaljujejo. — Nemci se umaknili iz mesta Prasnyš.

Zakaj preganjajo duhovništvo.

Šibeniški škof msgr. Luka Pappafava je izdal pastirsko pismo, ki je seveda v prvi vrsti namenjeno za sedanje, konkretne razmere v Dalmaciji, a vendar so nekateri odstavki splošno aktualni in pomenljivi. Tako obravnava šibeniški škof med drugim tudi vprašanje, zakaj se danes duhovništvo preganja in izvaja:

„Današnji liberalci, zvali se demokrati, socialisti, naprednjaki, antiklerikalci, nacionalci, z jedno besedo vsi skeptiki, vsi neverniki, ki jih evangelij imenuje svet, ne sikajo pred vsem svojega strupa proti onemu manjšemu delu duhovništva, ki ni obvezan propovedovati in v dušnem pastirstvu delovati, ampak služiti Bogu, četudi v imenu ljudstva, z žrtvijo in molitvijo, čeprav za onega, ki se pripoznava brezvercem, žrtev ne more biti drugega nego bedastoča, in molitev izguba časa, temveč oni sovražijo duhovništvo, katero deluje v dušnem pastirstvu ali v katoliškem tisku, najbolj radi tega, ker se obrača v imenu Boga do ljudstva in mu oznanjuje sv. evangelij. Kajti objavljena resnica, branjena in razložena po duhovniku potom tiska, a osobito v cerkvi in šoli, je v očeh antiklerikalcev oni zoprni trn, kojega bi se že radi na vsak način rešili, ker ne odgovarja njihovi osnovi, da se razkristjanijo verniki, zlasti nežna pamet naše mladeži.

Predstavimo si za trenotek, da bi duhovniški stan res ne imel druge naloge, nego da služi sv. mašo in moli brevir, da bi stal mutast v cerkvi, da bi nikdar ne hodil v šolo odgajati mladeži v krščanskem duhu, da bi se ne zavzemal za ustanavljanje moralno uplivojših družb, da bi ne branil s peresom verskih načel . . . ej, za stalno bi naenkrat prestale vse tožbe proti njemu, vsa preganjanja. Ne bilo bi nobenega skeptika več, ki bi se zanimal za duhovnike, da se zaganja v nje s klevetami, da jih obkleveta s sarkastičnimi izrazi, da jih omrazi pri ljudeh. Hodili bi (duhovniki) po svetu neopaženi, nenadlegovani, kakor duhovniki starega veka, kateri, kakor pravi oče Curci, čeprav jim je bilo poverjeno čuvanje sv. knjig, niso imeli naravnost znanja, da jih (sv. knjige) uče, da jih tolmačijo, da nagibajo narod na praktično izvajanje v njih zadržanih naukov, in da ga posvarijo, ako jih ne izpolnuje.

Vidite torej, da naloga, poverjena od Jezusa svečenikom, vsled katere so, ker oznanjajo besedo božjo, sol zemlje in svetloba sveta, razkriva razlog, zakaj so duhovniki kakor preroki med Izraelci predmet vednega grdega sovraštva in neprestanega preganjanja.“

Nemci hvalijo slovenske junake.

Vojni poročevalec dunajske „Arbeiter-Zeitung“, Hugo Schulz, poroča iz vojnega časnikarskega stana o svojem obisku pri poveljniku štajerskih polkov general-majorju Schmidtu: „Kamorkoli sem prišel med vojake III. kora, povsod je vladal svež in jak duh alpske nravi in posebnosti. V taboriščih so imeli naši vojaki poleg pušk naslonjene tudi smuče in cepine za led. Mladi častniki se vedejo neprisiljeno, prosto

in veselo. Naši štajerci, tako je rekel eden gospodov častnikov, niso vojaki za parado. Če morajo pred poveljniki defilirati, jim gotovo spodleti, v boju pa so gotovo korenjaki. Ravno taki so tudi Slovenci, kateri so v boju enako vstrajni, kakor vojaki z nemških hribov. Naš kor se, to ste najbrž že slišali, kar splošno imenuje „železni kor.“ Časnikar pravi, da mu je dobro znano, za kako ceno so si naši štajerci kupili to ime. Koliko krvi in trpljenja je že stal ta primek naše junaške polke! Železna vstrajnost naših junakov se je že mnogokrat preskušala v silni vročini ostrega boja, kakor se preskuša jeklo v velikih in razbeljenih plavžih. Časnikar opisuje nato mnogoštevilne boje, v katerih so bili v sredini borbe ravno ti naši štajerski polki. N. pr. ob začetku vojske pri mestu Przemyslani (pri Lvovu), kjer se je borilo 40.000 štajercev proti 120.000 Rusom. Sedaj stoji III. kor, kateremu so po večini pridruženi naši slovenski polki, v Karpatih, in komaj mine kak dan brez boja in trpljenja, toda moč III. kora je nezlomljena. V sreih naših slovenskih in štajerskih mož je volja za vstrajanje in sicer danes ravno tako jekleno trda, kakor kdaj poprej.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 28. februarja.

Vse pričakuje, kaj bo s Stanislavom. A boji so se zavlekli. Očividno je na obeh straneh moč približno enaka. Sovražnik pa nam je v tem naprej, da ima ugodne in številne železniške zveze. Mi zopet imamo pred sovražnikom prednost, da je možnost in pogumnost našega vojaštva mnogo večja. Boji so jako težavni in zdi se, da bodo trpeli delj časa, kakor bi naša javnost v svojem nestrpnem pričakovanju želela.

V Karpatih se boji nadaljujejo. Rusi napadajo od časa do časa Przemysl, kakor se poroča brez uspeha. Ob Dunaju in Nidi novi huđi artilerijski boji. Pred Varšavo nič novega. Severno od Varšave so Nemci najprej zavzeli važno železniško križišče Prasnyš, a so ga zadržje dni zopet morali zapustiti in se umakniti. Rusi nastopajo severno od Varšave in proti Izhođni Prusiji z novimi, svežimi četami.

Pred važnimi odločitvami.

Berolinska „National-Zeitung“ poroča dne 25. februarja od ruske meje: Vojaški kritiki ruskih listov poročajo, da je vsled zadnjih dogodkov bilo odstavljenih več ruskih generalov. Okrog Varšave se je razvil boj za postojanke. Odločitev cele borbe je gotovo sedaj v Galiciji. V Karpatih se bo odločilo važno poglavje sedanje vojske. Če bodo tukaj Avstrijci in Nemci tudi v številu nadkrijevali Ruse, istim ne preostaja drugega, nego da se umaknejo v notranjost Rusije, kjer imajo močne postojanke. Posebno pozornost vzbuja napadalno prodiranje Nemcev in Avstrijcev ob Dnjestr. Gotovo je, da bi Avstrijci radi udri preko Stanislava pred Przemysl in ga oteli. Rusi so proti Avstrijcem vrgli pri Stanislavu močne kolone nasproti. Vojaški strokovnjaki so mnenja, da položaj za Ruse, vključ z zadnjim porazom, ni neugoden.

Srditi boji v osrednjih Karpatih.

Sobotno (dne 27. februarja) avstrijsko generalštabno poročilo pravi, da so se na osrednji karpatski bojni črti med prelazi Suholka—Vyskov razvili zadnje dni posebno živahni boji. Naši so odbili zopetni

napad ruskih čet na naše postojanke v dolini reke Opor. (Reka Opor izvira na severni strani gorskega grebena pri prelazu Volovec in se izliva severno od mesta Skole v reko Stryj.) Boj se je vršil čelo s čelom. Sovražnik je imel velike izgube in je bil krepko odbit. Po dolini reke Opor teče železnica in cesta iz Munkača na Ogrskem v mesto Stryj v Galiciji. V borbah za te postojanke je bil ruski finski strelski polk, ki je začel napadati, skoro do cela uničen. 300 mrtvih, 300 ranjenih in 730 ujetih vojakov tega polka je bilo žrtev napada.

Poraz Rusov pri prelazu Vyskov.

Budimpešta, 27. februarja.

Listu „Az Est“ se poroča iz mesta Munkač na severnem Ogrskem: Tu sem je došlo poročilo, da so Rusi včeraj, dne 26. februarja, srdito napadli naše čete ob cesti, ki pelje od prelaza Vyskov proti severu. Uaše čete so ruski napad prav lahko odbile, pri čemur so imeli Rusi zelo velike izgube. Število ruskih ujetnikov je veliko.

Rusko napadanje v Karpatih ustavljeno.

Posebni vojni poročevalec lista „Magyar Ország“ piše o položaju na Karpatih: Na celi karpatski bojni črti, od Dukle do Marmaros-Szigeta, bojni položaj vedno bolj dozoreva. Na najvažnejših postojankah, n. pr. v dolinah ob Dukli in na gališki stragi prelaza Usok, je delo naše artilerije, katera ima namen, pripravljati tla za velike bodoče boje, doseglo izdatne uspehe. Srditi boji ob Dukli, kateri so Ruse stali že velikansko število človeških žrtev, so sedaj spremenili svojo obliko in svoj značaj. Ruske čete, ki so udrle v ogrski okraj Felső-Vizkösz v komitatu Szaros, so bile prisiljene, svoje napadalno prodiranje ustaviti. Od srede meseca decembra Rusi niso mogli prodreti niti za korak dalje kot do dolin gore Makovica. Tam so avstrijske čete ustavile celo rusko prodiranje.

Avstrijci ujeli 40 00 Rusov.

Gradec, 27. februarja.

Poročevalec „Tagespost“ javlja iz bojišča: Borba v južno-zahodni Galiciji se nadaljuje. V nekem delu naše bojne črte so dosegle avstrijske čete znatne uspehe. Z naskokom so zaseđli Avstrijci dne 25. februarja na južni strani Dnjestra važno, od Rusov utrjeno višino. Avstrijci so v teh bojih ujeli že zopet 1240 Rusov. V pretečenem tednu so torej naši v tem prostoru ujeli okrog 4000 ruskih vojakov. Vsled zgoraj omenjenega uspeha našega orožja je upati, da bodo temu napredovanju sledili kmalu še drugi znatni uspehi.

Bukovina je prosta Rusov.

Iz Bukarešte se brzojavlja listu „Kölnische Zeitung“, da so se vršili zadnji čas večdnevni srditi artilerijski boji v okolici mesteca Borjan v severnem kotu Bukovine. Rusi so imeli tam izbornu utrjeno postojanko. Kljub veliki sovražnikovi premoči so Avstrijci Ruse premagali, jih vrgli iz njih postojank in zapodili 20 km onstran reke Pruth na rusko ozemlje. Po tej zmagi je zadnji odpor Rusov v Bukovini strl, čežela pa je popolnoma prosta Rusov. Bukovinski državni in drugi uradniki so se te dni vrnili na svoja mesta.

Przemysl se dobro drži.

Krakovska „Nova Reforma“ je ponovno dobila po zrakoplovni pošti razveseljiva poročila iz Przemysla. V teh poročilih se pravi:

„Przemysl je nepremagljiva trdnjava in je toliko kot gotovo, da se je sovražnik nikdar ne bo polastil. Ob nedeljah igra pred mestno hišo v Przemyslu vojaška godba. Mnogokrat spremlja godbo pokanje topov. V kavarnah je živahno vrvenje, istotako tudi v trgovinah. Prve dni meseca decembra so Rusi skušali metati iz zrakoplovov bombe na trdnjavo, a poskus jim ni uspel. Baterije na hribu Zvezienic so vzele sovražne letalce na piko in so jih obstreljevale, nakar so ruski zrakoplovci odpluli iz vidika trdnjave. Razpoloženje trdnjavske posadke je izborno. Od navadnega prebivalstva je ostalo v mestu kakih 15 tisoč ljudi, kateri so tudi vsi dobro razpoloženi. Vestí, ki jih širijo Rusi, da bi vladal v mestu glad, so neresnične in izmišljene. Najvažnejši dogodki v trdnjavi, odkar je drugokrat obkoljena (od dne 5. nov.), so: V prvi polovici meseca novembra je neki naš zrakoplovec poškodoval dva ruska letalca. V drugi polovici meseca novembra je posadka napravila uspešne izpade proti oblegalcem. Dne 1. decembra so ruski zrakoplovci prvokrat vrgli na mesto bombe, ki pa niso napravile nikake škode. V drugi polovici meseca decembra je posadka zopet uprizorila uspešne izpade. Pri teh izpadih so naši odvzeli Rusom več strojnih pušk. Vsi ruski napadi so bili pod velikimi izgubami odbiti. V trdnjavi se je vršilo do sedaj že več veselje in koncertov, ki so bili dobro obiskani. Nabrala se je znatna svota za vojaške dobrodelne namene. V ljudskih in meščanskih šolah se pouk nemo-teno nadaljuje.

Rusi obupavajo nad Przemyslom.

Rusi so, kakor je posneti iz poročil ruskih listov, opustili upanje, da bi se jim posrečilo premagati avstrijsko trdnjavo Przemysl. Vojni poročevalec lista „Ruskoje Slovo“ piše: „Z veliko skrbjo čakamo poročil o padcu Przemysla. A spoznali smo, da bi bila gola nespamet govoriti, da manjka trdnjavi streliva ali drugih vojnih potrebščin. Poveljnik trdnjave je nedvomno izredno talentiran general. Njegova odločna volja in izvežbanost sta mu že davno zagotovili glas, da je izboren vojskovodja. Przemysl se bo še dolgo držal. Vse vesti o skorajšnjem padcu trdnjave spadajo med pravljice in izmišljotine.“

Ruska, posebno petrograjska poročila slavijo junaštvo brambovcv v Przemyslu. Začni čas so Avstriji priredili več izpadov in so Ruse krepko napadli. Celo uradna ruska poročila omenjajo avstrijske izpade.

Przemysl ima dovolj živeža.

Budimpešta, 26. februarja.

List „Az Est“ poroča, da Rusi pri obleganju Przemysla tudi sedaj ne razvijajo večje napadalne delavnosti, kot v prvih dneh obleganja. Trdnjava ima dovolj živeža. Vojaštvo preskrbuje mestno prebivalstvo z živili. Denar nima v trdnjavi nobene vrednosti. V Przemyslu je sedaj 6500 ujetih Rusov. Razmerje med ujetimi Rusi in trdnjavskimi brambovcv je dobro. Častniki se od Rusov učijo ruščine.

Artilerijski boji.

Gradeec, 28. februarja.

Vojni poročevalec „Tagespošte“ javlja: Na južni strani mesta Przebórz na več krajih pričel hud artilerijski boj. Obstreljevanje se z obeh strani nadaljuje s težkimi topovi. Tudi z bojne črte ob Dunaju in Nidi se poroča o artilerijskih dvobojih. Na kateri strani se je pričelo z obstreljevanjem in kje imajo zaznamovati kake večje uspehe, dotična poročila ne povejo.

Prodiranje Nemcev proti trdnjavi Nowo-Georgiewsk.

Curih, 25. februarja.

Curiški list „Tagesanzeiger“ piše o trenutnem vojnem položaju sledeče: Nemci so ob spodnji Visli že prodrli do reke Vkra, od tam do zunanjih utrd ruske trdnjave Nowo-Georgiewsk je še en dan marša. Torej že lahko pride v najkrajšem času do važnih odločitev.

Hindenburg ima en milijon vojakov.

Italijanski list „Corriere della Sera“ poroča po londonskih vesteh, da ima sedaj general Hindenburg v Izhodni Prusiji čez en milijon vojaštva. Nemci bodo Ruse prisiliti na odločilno bitko. V ruskih vojaških

kih krogih se ceni število avstrijskih in nemških sil na ruskem bojišču na 49 armadnih zborov; 22 jih je od teh v Galiciji in na Ogrskem, 11 na Zahodnem Poljskem in 15 v Izhodni Prusiji. Ruski vojaški veščaki pričakujejo nov silen napad na mesto Stanislav.

Radko Dimitriew — ruski generalfeldmaršal.

Sofija, 23. februarja.

Sofijskemu listu „Dnevnik“ se javlja iz Petrograda, da je ruski car imenoval bivšega bolgarskega generala Radko Dimitriewa, ki je sedaj vrhovni poveljnik tretje ruske armade, za generalfeldmaršala.

Rezerve Rusije izčrpane.

Budimpešta, 25. februarja.

Budimpeštanskemu listu „Magyar Hirlap“ se poroča iz Bukarešte: Ruska vlada je sedaj poklicala pod orožje vse tiste osebe, ki so v službi policije, orožništva ali v sličnih službah in ki so bile vsled tega oproščene od vojaške službe. Iz tega je razvidno, da so ruske rezerve izčrpane.

Kdo bo zmagal?

Sofija, 25. februarja.

G. Nikolow priobčuje v listu „Trgovinski Vjestnik“ pod naslovom: „Kdo bo zmagal?“ članek, v katerem pravi:

„Rusija je napenjala v zadnjih mesecih že vse svoje sile, da bi dosegla uspehov. Njeno glavno podvzetje je bil drugi upad v Karpate, kjer so bili Rusi od avstrijsko-nemških čet v drugič tako hudo poraženi, da mora ta poraz uradno priznati še celo vrhovno vodstvo ruske armade. Druga ruska ofenziva na Ogrsko konča s porazom. Avstrija in Nemčija sta se dosedaj izkazali, da sta boljše in krepkejše organizirani, kakor trosporazum. Avstrija in Nemčija segata po zadržavi zmage in bosta tudi narekovali mir. „Mi Bolgari“, končuje članek, „ki zasledujemo dogodljaje z napeto pozornostjo, ne moremo storiti nič drugega, nego da se prilagodimo vojnim dogodkom, če hočemo uresničiti svoje narodne ideale.“

Polkovna godba v strelskem jarku.

Polkovni zdravnik, ki je bil pred kratkem še v strelskih jarkih avstrijske bojne črte na Rusko-Poljskem, je pisal pred nedavnim svojemu prijatelju sledeče pismo: Dne 22. februarja t. l. sem doživel v avstrijskem strelskem jarku nekaj zelo zanimivega. — Naš polkovni poveljnik je zaukazal za večer med 7. in 8. uro za naše vrle vojake polkovno godbo, ko je po dnevu oskrbovalo godbo skozi celi dan gromenje topov. Eno celo uro je polkovna godba prav pridno svirala avstrijske in ogrske valčke in poskočnice. In ruski strelski jarki so se nahajali v neposredni bližini in tudi Rusi so bili hvaležni poslušatelji tega našega koncerta. Ruskim vojakom je godba tako zelo ugajala, da so po vsakem komadu prav živahno ploskali in sicer mnogo bolj, kakor naši vojaki. Ves ta čas, ko je igrala naša vojaška godba, ni padel prav nobeden strel. Drugi dan se je seveda pričel koncert s topovi.

Avstrijsko-črnogorsko bojišče.

Avstrijske ladje obstreljevale črnogorsko obrežje.

Nemški listi poročajo iz Genfa:

Iz Cetinja poročajo francoskim listom dne 24. t. m.: Avstrijske ladje so danes zapustile kotorski zaliv in priplule do izliva reke Bojane. Ladje so se nato zopet vrnile v Kotor in so med potoma ob obrežju obstreljevale razne črnogorske postojanke. Posebno hudo so nađ pol ure obstreljevale postojanke, ki obvladujejo Badno.

Francoski torpedni rušilec se potopil.

Pariz, 26. februarja.

Uradno se razglša: Francoski torpedni rušilec „Dague“, ki je tiral francosko prevozno ladjo v črnogorsko pristanišče Bar, je predvčeraj, dne 24. februarja, ob pol 10. uri zvečer, zadel ob mino in se potopil. Ladja, katero je tiral „Dague“, je bila obložena z živili, namenjenimi za Črnogorce. Od posadke pogrešajo 38 mož.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 28. februarja.

Francoski vrhovni poveljnik general Joffre je zbral v severni francoski pokrajini Champagne v ozemlju Perthesa veliko število svežih čet z očitnim namenom, predreti v tem ozemlju nemško bojno črto.

General Pau in francosko framazonstvo.

Kakor znano, so francoski generali Joffre in Pau ter de Castelnau verni katoličani. O njih govori sedaj vsa Francija. Osobito priznavajo vsi nemški armadni poveljniki brez razločka, velike zmožnosti vrhovnega poveljnika Joffra. Tudi se priznavajo izvanredne sposobnosti generala Paua. Zanimivo je, da se nahaja med znanimi obrekovanji častnikov od strani francoskega framazonstva tudi eno z dne 16. julija l. 1902, ki je izšlo od framasonskega društva „Patrie et Humanite“ v Soissonsu in ki se glasi:

„General Pau od 7. pehotne brigade, prej polkovnik pri 54. pešpolku, ne mara meščanskega prebivalstva (republikancev). Postati hoče na vsak način divizionar. Tiči vedno v cerkvi, toda v nevojaški obleki. Pri vojaškem društvu v Soissonsu je vsako leto prisostvoval maši, ki se brala v spomin padlih. Odkar je pa društvo odpravilo to mašo, ga ni več blizu. Sedaj še prikriva svojo mržnjo do republike iz edinega vzroka, da bi avanziral. Kakor hitro bi pa postal divizionar, bi bil popolnoma klerikalen in protiministerijalen, in takrat bi dosegel svoj smoter, bal bi se ničesar več in on bi lahko pokazal še svoje nazađnjaško mišljenje.“

Bodi le še omenjeno, da je podpisal to obrekovalno sodbo o enem najboljših francoskih generalov sam veliki mojster francoskega framazonstva.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 28. februarja.

Prišel se je hud boj za Dardanele. Dne 26. februarja je 22 velikih francosko-angleških oklopnih ladij in 20 torpednih rušilcev skozi 7 ur silno obstreljevalo turške utrdbe ob Dardanelah. Na nekaterih mestih so krogle težkih topov napravile nekaj škode. 150 sovražnih topov je oddalo 2000 strelcev. Glavni cilj obstreljevanja sta bili zunanji utrdbi Orkanje in Kamkaléssi. Istočasno so nameravali Angleži in Francozi na otoku Tenedos v Egejskem morju izkreati večje število vojaštva, a Turki so ta sovražni poskus preprečili. Iz vsega tega se vidi, da bi Angleži in Francozi radi prehiteli Ruse z zasedenjem Dardanel. Sovražno brodovje pred Dardanelami šteje 60 lađij.

Na kavkaškem bojišču je zapadel visok sneg. Radi tega vlada skoro na celi črti mir. Le v bližini Batuma so turške čete vzele Rusom mesto Tašet in Daškej.

Na drugih turških bojiščih ni nič novega.

Zopetni napad na Dardanele.

Carigrad, 25. februarja.

Iz turškega glavnega vojnega stana se poroča uradno:

Danes, dne 25. februarja, ob 10. uri predpoldne, je obstreljevalo 10 velikih sovražnih oklopnih utrdbe, ki se nahajajo pred ušdom v Dardanele. Obstreljevanje je trajalo do 6. ure zvečer, nakar so se angleško-francoske vojne ladje umaknile v smeri proti otoku Tenedos. Opazovanja so dognala, da so strelili iz topov ob anatolski (maloazijski) morski obali zadeli sovražno oklopnico, ki izgleda kakor „Agamemnon“, in še dve drugi oklopnici.

O tem napadu se poroča iz Milana, da obstreljevanje dardanelskih utrdb po angleško-francoskem brodovju tudi tokrat ni povzročilo veliko škode, marveč so granate turških topov težko poškodovale angleško-francoske vojne ladje.

Namen obstreljevanja Dardanel.

Dunaj, 26. februarja.

Dunajskemu listu „Wiener Allgemeine Zeitung“ se poroča iz Geneve: Pariško časopisje se veliko bavi z obstreljevanjem Dardanel. Objavlja tudi izjavo francoskega mornariškega ministra Augagneuxa, ki napoveduje, da bodo angleško-francoske vojne ladje obstreljevale z vso vstrajnostjo Dardanele. Pariški list „Matin“ izjavlja, da je podvzetje angleško-francoskega vojnega brodovja največje važnosti, ker se gre za to, da se zada Turčiji odločilen udarec in da se vsaj od te strani razbremenijo Rusijo.

Pomorska bitka v Črnem morju.

Budimpešta, 26. februarja.

Listu „A Nap“ se poroča iz Carigrada: Pred nekaj dnevi je odplul iz Trapecunta oddelek turških križark in je trčil na odprtem morju na rusko vojno brodovje, ki je štel štiri vojne ladje. Turško brodovje je zasledovalo ruske vojne ladje, ki so nameravale kakor hitro mogoče uteči. Pri Novorosicu je začelo turško brodovje obstreljevati ruske vojne ladje, in je težko poškodovalo dve ruski vojni ladji, ki sta utekli v luko. Več ruskih vojnih ladij je prišlo na pomoč zasledovanim ruskim vojnim ladjam, toda turškemu brodovju se je posrečilo v megli uteči.

Turški težki topovi ob Sueškem prekopu.

Rim, 26. februarja.

Poročevalec lista „Corriere della Sera“ javlja iz Kaire, da so angleška poročila, da bi se bili Turki umaknili izpred Sueškega prekopa, popolnoma izmišljena. Časnikar je iz gotovega vira izvedel, da že spravljajo Turki težke topove pred Sueški prekop. A dosedaj se je mislilo, da je spravljanje težkih topov čez peščeno puščavo nemogoče. Turki pa so razne zapreke odpravili. Angleški zrakoplovec poročajo, da se bližajo Turki z večjim številom težkih topov Sueškemu prekopu in sicer v smeri od mesta El-Ariste in El-Kantara. Ob enem pa gradijo Turki z veliko naglico železnico iz Palestine proti Sueškemu prekopu, da jim bo spravljanje vojaštva in vojnih potrebščin olajšano.

Domača in zunanja politika.**Italijani se pretepravajo.****Shodi za in proti vojski prepovedani.**

Dne 26. februarja poroča italijanski list „Agenzia Stefani“ iz mesta Reggio d'Emilia: Včeraj — dne 25. februarja — zvečer se je v gledališki dvorani „Ariosto“ vršilo zborovanje, katero so sklicali pristaši nacionalistične stranke. Na shodu bi naj govoril bivši poslanec Battisti iz Trentina. Ko so ljudje, ki so bili povabljeni na shod, prihajali k predavanju, se je na trgu pred gledališčem zbrala množica ljudi, katera je očitno kazala sovražno stališče. Ko je vojaštvo zaprlo vhode na gledališki trg, ga je množica obmetavala s kamenjem. Ranjeni so bili pri tem mnogi karabinci in policaji, 1 karabinski stotnik in 1 major. Majorjeve rane so težke. Na oddelek karabincev, ki je spravljal ranjenega tovariša iz trga na varno, je množica metala kamenje. Karabinci so nato oddali nekaj strelcev. Mrtev je bil vsled strelcev izmed razburkane množice en mož, ranjenih pa je bilo pet oseb, od katerih je še kmalu ena umrla.

Nemiri so se nadaljevali še tudi po noči. Ranjeni so bili zopet 3 karabinerji, drugih 11 pa je dobilo razne odtiske. Dva policijska stražnika sta bila ranjena, dva druga pa sta dobila praske. V Reggio d'Emilia je bilo odposlanih več vojaških čet in mnogo karabincev. Iz Rima je odpotoval v Reggio d'Emilia generalni nadzornik iz notranjega ministrstva, kateri bo celo zadevo preiskoval. Proti povzročiteljem nemirov je sodnijska oblast odredila obširne preiskave.

Iz Rima se poroča, da je ministrski svet sklenil prepovedati vse shode in druge javne prireditve.

Italijani postajajo trezni.

Bern, 21. februarja.

K zasedanju italijanskega državnega zbora piše list „Stampa“ dne 21. februarja, da zbornica ni več prepojena z istim vojnim navdušenjem, kot se je kazalo meseca decembra. Tedaj je zadostovala kaka v domoljubnem smislu izgovorjena puhljica in vzbudili so se že viharji navdušenja za vojsko. Včerajšnji (dne 20. februarja) govor ministra Salandre, ko je govoril o „nesmrtni domovini“, pa je bil ob koncu sprejet le z mirnim pritrdjevanjem. Vojni hujskači so torej že obmolknili.

Milanski list „Italia“ poroča o nemirih, ki so se vršili po ulicah v Rimu dne 16. februarja: Četa pristašev vojske je zapazila med občinstvom bivšega ministra Giolittija. Nekdo se mu je približal in hitro zaklical: „Živjota kralj!“ Giolitti mu je zelo mirno odgovoril: „Uboga puhloglava para!“ Mož, ki je nahrušil Giolittija, jo je med splošnim smehom okoli stoječih odkuril.

Lista „Italia“ in „Perseveranza“ sta z zadovoljstvom pribila dejstvo, da je oklic Garibaldincev na vojsko v italijanski zbornici našel le skromen odmev. V Italiji je le malokdo navdušen za Garibaldince. Trezni italijanski krogi so mnenja, da je Garibaldi svoj upliv v Italiji že zapravil.

Pod balkanskim klobukom ni prostora za štiri glave.

Od dne do dne postaja jasnejše, da Grčija nikakor ni pri volji izpolniti zahteve Bolgarije. Tisti Bolgari — v prvi vrsti rusofilski — ki so mnenja, da bi mogla Bolgarija s posreževanjem tropsporazuma doseči svoj narodni ideal, bodo končno uvideli, da ho-dijo po krivih potih, če upajo, da bodo na ta način osrečili Bolgarijo.

Grki so ozlovoljeni nad Rusijo, od časa, ko je ruski zunanji minister Sazonov izjavil v ruski zbornici, da bo Carigrad in Dardanele po končani vojski najdragocenejša pridobitev sedanje vojske za Rusijo. Vsega grškega časopisja se je vsled te izjave polastil nekaj strah.

Nekateri grški listi zavzemajo glede tega vprašanja napram Rusiji celo precej nasprotno stališče. Tako n. pr. piše neki grški list na naslov Rusije: „Da Rusija že delj časa obrača svoje oči na Dardanele in Carigrad, je javna tajnost. Da pa je bilo to priznanje v ruski zbornici pod sedanjimi razmerami javno proglašeno, je dejstvo, katero se mora posebno upoštevati. Ruski načrt glede Dardanel in Carigrada

ne bo vzbudil razburjenja in presenečenja samo le v krogih ruskih prijateljev in zaveznikov, ampak tudi v nepristranskih državah. Sreča je le, da izgovorjeno še ni storjeno in da bo treba še veliko korakov do izvršitve ruskega načrta. Rusi so se že večkrat zmagonosno bojevali s Turki. Bili so enkrat že celo pred mestnimi zidovi Carigrada. Tista sila, katera je že tolikokrat in sicer v zadnjem hipu preprečila uresničenje ruskih sanj — Anglija — je še tudi sedaj na straži. Carigrad in Dardanele ne bodo nikdar pod rusko oblastjo. Pač pa utegnejo Dardanele postati — mi sicer ne upamo preveč, da bi prišlo tako daleč — mednarodne, mogoče še celo grške. In zakaj pa ne? Vojna sreča je bila v novjšem času Grkom — zelo mila.“

V tem smislu pišejo skoraj vsi grški listi. Toda ne samo nad Rusi, ampak tudi nad Bolgari se Grki zelo jezijo in bi jih najraje spodili iz Balkana. Vročekrvni grški politiki so prišli do prepričanja, da na Balkanu ni pod enim klobukom prostora za štiri glave. Trosprozum se torej mora zadovoljiti le s tremi in te spraviti na pota, ki mu bodo prinašala korist. Nadalje pišejo grški vročekrvneži: Zveza med Grčijo, Rumunijo in Srbijo bi napravila ne le Bolgarijo neškodljivo, ampak bi ščitila tudi Srbijo pred novim prodiranjem Avstrije v Srbijo. Vrhu tega bi bila balkanska „trozveza“ uvaževanja vredna moč, ki bi mogla do splošnih ciljev sedanje velike borbe zelo veliko pripomoči.

Po teh izjavah bi bil položaj Bolgarov siedeč: Bolgarijo bi se moralo razdeliti, to je prva in največja zahteva Grkov. Ker se pa to le prav težko doseže, bi bila najmanjša zahteva Grkov ta-le: Bolgarija naj ne dobi prav nič, ne od Grkov in ne od Srbov. To bi se dalo po mnenju nekaterih bolgarskih politikov, ki niso v taboru rusofilov, tem lažje doseči, ker je izšla Bolgarija iz zadnje balkanske vojske s pomočjo tropsporazuma praznih rok.

Če že takrat ni hotel tropsporazum Grke in Srbe motiti pri delitvi plena, bi to sedaj tem manj storil, ker je jasno kot beli dan, kako neprijazne obraze ima tropsporazum za Bolgarijo.

Iz teh izjavanj grških vročekrvnežev siedi za Bolgarijo moder nauk: Skupna akcija Bolgarov s Srbi in Grki bi bila nevarna za Bolgarijo, kajti če bi Bolgarija storila tropsporazumu in njegovim sosedom še tako velike usluge, bi se zopet reklo: „Na Balkanu ni prostora za štiri glave pod enim klobukom!“ — Za Bolgarijo velja torej geslo: Glavo po koncu in si zavarovati prosto gibanje!

Raznoterosti.

Sv. Oče Poljakom. Sv. Oče je pisal rajnemu poznansjkemu nadškofu dr. Likowskemu pismo, ki je došlo že po nadškofovi smrti na določeno mesto. Papež izraža v njem svojo veliko žalost na žalostnem položaju, v katerem se nahaja vsled vojske Poljska. Poljake globoko priporoča varstvu Vsegamogočnega, in moli k Bogu, naj ustavi vojno grozo in naj podeli zaželjeni mir z njegovimi krasnimi blagodejstvi. Poziva poljske škofe, naj neprestano skrbje za vernike. Škofom, duhovščini in poljskim vernikom podeljuje svoj blagoslov.

„Danica.“ Slovensko katoliško akademično tehniško društvo „Danica“ na Dunaju je na svojem zadnjem običnem zboru dne 23. februarja za 42. tečaj izvolilo sledeči odbor: predsednik: cand. iur. Albin Stele; podpredsednik: stud. med. vet. Vekoslav Rigler; blagajnik: stud. med. Anton Scharwitzl; tajnik: stud. for. Henrik Rejic; I. knjižničar: gđc. stud. phil. Malka Šimec; II. knjižničar: stud. phil. Blaž Svetelj; gospodar: stud. agr. Josip Rustja; zapisnikar: stud. iur. Engelbert Besednjak; arhivar: stud. med. Josip Berlot.

Nemški šulverein. Na zborovanju okrožja šulvereinskih podružnic Gradec in okolica se je poročalo tudi o delovanju šulvereina na Slovenskem Štajerju. Šulverein je na Slovenskem Štajerju opustil dve šoli radi pomanjkanja otrok. Ker so dohodki vsled vojne manjši, si je zagotovil denarna sredstva s tem, da kateheti večinoma brezplačno opravljajo verski pouk, da je ustavil vsakoršne podpore nešulvereinskim šolam in da je ustavil tudi vsa stavbena dela. Na ta način si je prihranil že leta 1914 približno 300.000 K. Izražalo se je upanje, da bo tudi leta 1915 lahko šulverein neovirano nadaljeval svoje delo za svobodomiselstvo in nemštvo.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu ima svoj redni občni zbor dne 6. marca t. l. v prvi sobi graške „Čitalnice“ (Klosterwiesgasse 5, I) ob 8. uri zvečer z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Pregledovanje 37 do 42 letnih. Dne 4. marca se bo objavila cesarska naredba, s katero se določi, da se morajo 37 do 42 letni črnovojniki do 20. marca priglasiti in v času od 6. aprila do 6. maja se podvreči pregledovanju.

Imenovanje. G. Ivan Ašič, e. kr. notarski konicipient v Mariboru, sedaj rezervni častnik v Poli, je imenovan nadporočnikom.

Č. g. Marko Krajnc, e. in kr. vojni kurat pri 87. pešpolku, piše vlč. g. prof. dr. Lukmanu dne 20. februarja z bojišča: „Presrečna hvala za dopisnico. Pet dni je že, odkar sem moral zapustiti prijazno župnišče, v katerem sem gostoval skoro 14 dni in kjer

sem imel priložnost, se malo poučiti v grško-katoliškem obredu. 17. febr. (pepelnična sredo) je dobil naš regiment častno nalogo, na čelu sosednjega kora pregnati sovražnika s trdo zasedenih višin. Poverjeno nalogo so naši čvrsti slovenski fantje koj prvi dan točno in sijajno izvršili. Krepko jim je stal ob strani oddelek 47. regimenta. Tri dni so stali naši možje v neprestanem ognju. Danes popoldne je mir, popoldne bogve kaj bo zopet. Kakor doma sem se čutil v pondeljek zvečer pred pustom, ko je donelo po vasi veselo slovensko narodno petje.“ — Vlč. g. spiritualu knezoškof. bogoslovnice Rudolfa Janežič piše č. g. kurat Marko Krajnc z bojišča dne 20. febr.: Velečastiti gospod spiritual! „Danes tukaj, jutri tam, drugi kraji, druge vasi...“ V 7 mesecih vojske zame še najzanimivejši in najlepši oddelek! V vednem stiku z našimi dobrimi fanti se mi vtujini ne zdi prav nič tuje. Kakor kaka slovenska naselbina potujemo in se nastanjamo po vaseh, preživljajoč skupno vesele in žalostne dneve. Priporočajoč ves naš dragi 87. regiment kakor tudi svojo malenkost v memento, Vas veleč. g. spiritual, najudanejšje pozdravlja hvaležni Marko.

Moka, potrebna v gospodinjstvu, se ne boče razlastila! Dunajski list „Die Zeit“ piše: „Na posebno vprašanje na pristojnem mestu nam sporočajo z magistrata, da je popolnoma neutemeljeno v občinstvu splošno razširjeno mnenje, kakor da bi se razlastile množine moke, ki presegaajo 20 kg. Nikomur ne bodo odvzeli zaloge, ki si jo je preskrbel za svojo potrebo. Ako ima kaka rodbina n. pr. 40 ali 60 kg moke, se ji ni treba bati, da bi ji oblast od njene zaloge kaj vzela. Samo, ako bi bila zaloga tako velika, da bi je ne bilo mogoče v gotovem času porabiti, se le potem bo oblast del te zaloge razlastila.“ — Isto velja seveda tudi o žitu!

Kaj spada pod zaporo? Da ne bo nesporazumov, naj si vsak natančno zapomni, kaj spada pod zaporo in kaj ne. Pod zaporo spada žito, in sicer so našteje sledeče vrste: pšenica, rž, ječmen, oves in koruza ter iz žita dobljeni mlinski izdelki, na primer: moka, zдроб, ječmenček (ješprenj) i. dr., izvzemši otrobe. Pri žitu našteva § 1. cesarskega izkaza vse vrste, ki jih je smatrati kot žito v zmislu naredbe, torej se nič drugega ne sme dati pod zaporo, kot to, kar je našteje. **Fižol, ajda, proso in leča** ne spadajo pod zaporo. Opozarjamo zlasti še na določbe o semenu, ki se mora poljedelcem pustiti, kolikor ga rabijo za pomladansko in jesensko setev.

Zadnje žito. Cesarska naredba o prometu z žitom in mlevskimi izdelki ima v mislih le tako žito, ki je za mletev. Semkaj pa ne spada takozvano „zadnje žito“, ki se more porabljati le za šrotanje in služi kot živalska krma. Tako žito je iz napovedi izvzeto.

Svinje in perutnina. Iz kmečkih krogov se nam piše: V vladni odredbi glede zapore moke in žita pogrešamo določila, koliko se sme porabiti zrnja za prehrano in pitanje svinj in perutnine. Na vsak način je potrebno, da se to vprašanje reši. Vlada se mora na to ozirati. Kar naenkrat se vendar ne more perutnina in pitanje svinj ustaviti. — Dostavek uredništva: Znano nam je, da se je ravno v tej zadevi naša Zadružna Zveza že obrnila na poljedelsko ministstvo. Dobro bi bilo, da bi to storile tudi posamezne zadruge in občine.

Daleč premalo! Kmet iz Slov. gorice nam piše: Določilo, da smemo na dan za prehrano ene osebe porabiti samo 240 gramov moke, se mora v naredbi pač spremeniti. Odkrito povemo, da od 240 gramov moke na dan ne moremo živeti. To je na vsak način premala mera. Vi, tam v mestih, že lahko izhajate. A pomislite si težaka! Če mu ne dam zjutraj dovolj žganec, kako bo delal, kako kopal v vinogradu? In opoldan bi morali biti zopet žganjci ali kaj sličnega; tudi zvečer je težko, brez kake močnaté jedi odpraviti glad. Če računamo, rabi delavec-težak na dan s kruhom vred najmanj en kilogram moke, da se nasiči. Prosimo kot domoljubni, cesarju vedno zvesto udani državljani, naj se upoštevata naše želje in naj se vsaj za delo mera dovoljene uporabe žita in moke ugodno spremenijo. Kdor ima srce za ljudstvo, naj se za to zavzame.

Naredba o uporabi mešane moke. Štajersko namestništvo razglašajo: Ker je preteklo od dne 3. februarja t. l., katerega dne je postala namestniška naredba glede izdelovanja peciva in uporabe mešane moke pravomočna, že toliko časa, da so se mogli prilagoditi novim razmeram ne le samo peki pri izdelovanju peciva, ampak tudi občinstvo, bodo odslej naprej oblasti strogo nadzorovale natančno izpolnjevanje označene namestniške naredbe. Proti tistim (obrtnim) osebam, katere bi odslej naprej ne izdelovale natančno po predpisih peciva, kar set tiče oblike in teže, bi se uvedlo kazensko postopanje. Isto tako bi zapadel kaznim tudi tisti, ki bi kupil od peka pecivo, katero ni izgotovljeno po postavnih določilih.

Popis žita in moke v Mariboru. Mestno županstvo razglašajo sledeče: Popis zalog žita in moke se vrši z naznanilnimi listi. Za izpolnitev naznanilnih listov veljajo sledeča določila: 1. Obrtniki, ki prodajajo žito, moko in mlinске izdelke drugim osebam (peki, slaščičarji, špeceristi, branjevci, gostilničarji) dobe po pošti naznanilne liste, katerim je pri-

ložen pouk. Naznanilne liste morajo, natančno in pravilno izpolnjene, najpozneje do dne 2. marca zvečer, vrniti na mestni magistrat. 2. Pri vseh lastnikih zalog, zlasti pri vseh zasebnih gospodarstvih, bodo dne 1. marca (danes pondeljek), ali dne 2. marca (torek) popisali na licu mesta zaupniki vse zaloge žita in moke. 3. Zasebnim gospodarstvom je pa na prosto dano, da grede na bližnjo policijsko stražnico po naznanilni list, ga natančno izpolnijo in ga izročijo zaupniku, kadar bo prišel popisovat zaloge. Samoumevno je, da ima zaupnik pravico, da se takoj osebno prepriča o resničnosti podatkov na popisnem listu. 4. Dolžnost gospodarstev je, da poskrbijo, da bo dne 1. in 2. marca brezpogojno doma v stanovanju kaka oseba.

Šola in kmetijstvo. Iz kmečkih krogov se nam piše: Potreba, da se zaprejo šole na deželi, je kratkoročno velika. Večina šot po mestih in trgih je bila že davno zaprta, ker so v njih nastanili vojaštvo. V mnogih slučajih so pa bile šole v mestih in trgih zaprte zgolj iz lahkomišelnosti. Iz lahkomišelnosti vsled tega, ker bi bilo mnogo bolje, da bi se bilo uporabilo tiste prostore, ki služijo v zabavo prebivalstvu, za nastanjenje vojaštva. Po zimi so otroci prav pridno čitiskovali šole na deželi in proti temu ni bilo slišati prav nobenega glasu. Sedaj se pa pričena razna kmečka dela. Tri četrtine naših že itak maloštevilnih moških delavskih moči je bilo poklicano pod orožje. Mi rabimo sedaj našo deco za mnoga raznotera manjša dela, kot za napravo rezi in svinjske klaje, za tresenje gnoja, da nam gonijo živino pri oranju, za krmiljenje in snaženje živine i. t. d. Bilo bi torej dobro, če bi stavili vsi krajni šolski sveti na deželi dobro utemeljene predloge deželnemu šolskemu svetu, da se čimpreje, najpozneje pa do Velike noči, zaprejo ljudske šole na deželi.

Papirnatih podplatov armada več ne potrebuje. Ko je pričelo zmrzovati, so se priporočali kot sredstvo proti mrazu papirnati podplati. Vojnemu preskrbovališču so doposlali veliko podplatov iz papirja. Zaloga se je tako pomnožila, da naj se podplati iz papirja več ne pošiljajo.

Slučaji otrpnenja tilnika v francoski armadi. Po najnovejših poročilih se slučajni otrpnenja tilnika v francoski armadi vedno bolj množijo. Dr. Nigay iz Vichya je konstatiral tekem zadnjega meseca 21 slučajev (smrtnih). Henry Varigny, ki je bil najprej medicinec, dočim izvršuje sedaj študijsko potovanje po raznih bolnišnicah, poroča o svojih opazovanjih sledeče: Že tri dni se nahajam v neki bolnišnici v bližini Dijona; ker je bil naš šef radi nujnih operacij odpoklican v drugo mesto, je sestra Marthe takoj odredila pregled vseh ranjenih. „No, sedaj je dobro?“, je rekla sestra, ko je pregledala rano nekega vojaka. „Da, da, samo da občutim neke žudne bolečine!“ In pokazal je na svoj tilnik. Obraz sestre postane resen, toda bolnik ni mogel tega opaziti. „Čutim tudi velike bolečine v hrbtenici“, je nadaljeval. Toda sestra je to lažila bolnika, češ, da so to le živčevne bolečine, vsled česar ga je postavila v posebni paviljon. Nihče izmed nas se ni ganil, ker nismo tej odredbi pripisovali nobenega pomena, toda vedeli smo, da je ta korak čisto navadna smrtna obsodba. Sestra Marthe je uvidela, da gre za slučaj otrpnenja tilnika in je bolnika radi nalezljivosti te bolezni takoj osamila. 48 ur pozneje je bil nesrečnež že mrtev. 80 do 90 procentov teh slučajev je smrtnih. Eno izmed zadnjih poročil pravi, da je med 358 slučajih le 20 slučajev ozdravljenja. Smrt nastopi hitro, včasih že po 12 minutah, večinoma pa po 2 do 3 dneh. Čim dalje traja bolezen, tem večja je nada za okrevanje. Inkubacija, to je čas med ranjenjem in prvimi znaki te nove bolezni, znaša 6 do 12 dni. Bolnik, pri katerem nastopi otrpnenje tilnika še le deseti dan in ki vzdrži še osem dni, je navadno rešen. Smrt nastopi vsled zažuljenja, ker se skrčijo dihalne mišice, potem vsled izmučenja živcev, kar je posledica mišičnih krčev, pri čemer ostani bolnik žalibog vedno pri polni zavesti.

Francoski polk na papirju. Po bitki pri Wörthu dne 6. avgusta 1870, v kateri so Francozi izgubili 8000 mož in je padlo v roke zmagovalcev 9000 ujetnikov, je delal maršal Mac Mahon račun, da bi mogel poročati vrhovnemu poveljništvu. Klicale so se po vrsti številke polkov, ki so se udeležili bitke. Ko so prišli do 79. polka, se ni oglasil nihče. „Ali ni ostal noben častnik?“ je vprašal začudeno maršal. — „Niti eden!“ je bil odgovor. — „Noben vojak?“ je vprašal Mac Mahon iznova. — „Tudi nobeden!“ — „Ali se ni ohranila niti ena čepica v spomin na te hrabre vojake, ki so padli?“ — „Tudi čepice ni nobene.“ — Mac Mahon je brzojavil nato vojnemu ministru, kaj se je zgodilo z 79. polkom. Odgovor, ki je ga dobil, se je glasil: „Polk 79. se nahaja v Bastiji (na Korziki), kjer že tri tedne čakajo ladje, ki ga prepeljejo na Francosko!“ Maršal Mac Mahon, ki ni vedel, katerim polkom je poveljeval, se je oddahnil.

Poroka vojaka brez nog. V rezervni bolnišnici Ruščega križa v Neubau-u na Dunaju se je te dni vršila pretresljiva poroka. 32 let stari kovač Klem. Kliva je bil ob izbruhu vojne poklican pod orožje in je prišel dne 9. oktobra na bojno črto. Udeležil se je več bojov. Dne 23. novembra pa so ga poslali na Dunaj, kjer so mu morali odžagati obe nogi. Nevesta A. Irsa, uradniška hči v Opatovici, mu je ostala zvesta ter izrazila željo, da se ž njim poroči. Poroka se je vršila v bolnišnici. Po cerkvenem obredu je tajnik

bolnišnice prebral brzojavko Njegovega Veličanstva, ter izročil novoporočencema cesarjev dar 500 kron! Uradništvo omenjeno bolnišnice je nabralo nadaljnjih 150 K.

Petrolej iz vode. Na Nemškem so našli, da je mogoče iz vode napraviti petrolej. To se pravi, nekaj petroleja je že treba, a ne dosti. Recept za izdelovanje petroleja se glasi: Vzemi liter vode, skuhaj jo in deni vanj pol funta sode; ko se ta raztopi, pusti vodo, da se ohladi in ji potem prilij četrt litra petroleja. Tak „petrolej“ gori kakor pravi in sveti menša se nekoliko bolj. Iz enega litra petroleja se da na ta način napraviti štirje litri. V Reininghausovi pivovarni so to že poskusili in se je dobro obneslo. Paziti pa je, da je za primešanje vodi porabljeni petrolej popolnoma čist in da mu ni že prodajalec kaj vode prilil.

Jajca v Parizu. Jajca bodo imeli v Parizu samo še za bolnike, tako je poročala pariška zveza trgovcev z jajei in maslom. Pariz potrebuje na leto 800 milijonov jajc. Tudi na deželi jih porabijo več kot jih pridobijo, torej je Francoska navezana na uvoz jajc iz Ruskega, Avstrije in drugod. Uvoz je sedaj nemogoč. Največji liferanti jajc so ravno v okrožjih, ki so zasedena od Nemcev. Na Dunaju stane jajce 12 v, v Berlinu 14 v, v Parizu pa 24 do 30 v.

Cene poštnim znamkam nameravajo zvišati na Ogrskem in v Avstriji. Znamka, ki velja sedaj 10 v, bo veljala 12 vinarjev. Tudi druge znamke se slično podraže.

Dvekrat polna luna. V mescu marcu bomo imeli dvekrat polno luno in sicer dne 1. in dne 31. marca.

Več rimskih grobov so izkopali pri stavbi barak za ruske ujetnike v vasi Vagna pri Lipnici na Srednjem Stajerskem.

Maribor. V noči od nedelje na pondeljek dne 1. marca je umrla gospa Terezija Černež, soproga mariborskega mesarja. Pogreb sredo pop. ob 4. uri.

Ljutomer. Dne 23. t. m. je umrl g. Jožef Slavič, posestnik na Cvenu, cerkveni ključar ljutomerske župnijske cerkve, oče g. kaplana Janka Slaviča in brat pred enim mesecem umrlega g. župnika Franca Slaviča. Dva sina, ki sta z očetovimi konji dobivala večkrat prve premije v dirkah, sta v vojski, eden v Karpatih, drugi še pri topničarjih na Dunaju.

Zalec. Padel je v Karpatih g. Vilko Senica, bivši uradnik žalske posojilnice.

Šoštanj. Okrajni zastop šoštanjski je v seji 10. februarja poslancu in deželnemu odborniku dr. Verstovšku izrekel zahvalo zaradi velike državne podpore, ki jo jim je pridobil za zgradbo okrajne ceste Velenje—St. Andraž—Polzela.

Na znanje. Radi nepričakovanih ovir se začne z razpošiljanjem dvojnega zvezka „Domače Knjižnice“ okoli 10. marca. Dr. Lj. Koser.

Krasne vojne razglednice, ki predstavljajo narodne slike in prizore iz vojske, so ravnokar zopet izšle v III. skupini. Vseh teh novih razglednic je 24 različnih vrst in je druga lepša od druge. Posamezne razglednice stanejo 10 v; kdor naroči 100 posameznih razglednic skupaj, jih pa dobi za 6 K. Slovenci! Ako rabite razglednice, kupite si zdaj te pristne, domače, res slovenske razglednice! Slovenski trgovci! Sezite po njih, da bodo te razglednice ljudstvu na razpolago! Te razglednice se kupijo in naročijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Genjenim naročnikom!

Vse tiste cenjene naročnike, ki še lista niso plačali do konca preteklega leta 1914, oziroma tiste naročnike, ki so list letos naročili, pa še niso nič plačali, uljudno prosimo, da čimpreje poravnajo zaostalo naročnino. Prihodnje dni bomo napravili vsem zgoraj označenim naročnikom na ovitek rudeče križe.

Kdor torej noče imeti na ovitku rudečega križa, naj zaostalo naročnino čimpreje poravna.

Upravništvo «Straže»

Zadnja poročila, došla v pondeljek, 1. marca.

Boji pri prelazu Vyskov.

Dunaj, 28. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa: Na Poljskem in v zahodnem delu Galicije se ni pripetilo nič bistvenega. Vršili so se le artilerijski boji.

Na karpatski bojni črti so se vršili boji v ozemlju pri Vyskov, kakor tudi na južni strani reke Dnjestr.

Položaj se v zadnjih dnevih ni spremenil.

Nemške čete se umaknile pri mestu Prasnyš.

Berolin, 28. februarja.

Iz velikega vojnega stana se poroča:

Severno-zahodno od Grodna so včeraj, dne 27. februarja, prodirale nove ruske čete. Protisuneki od

strani nemških čet jth je porinil nazaj v postojanke pred trdnjavo. Ujetih je bilo 1800 Rusov.

Odbit je bil napad Rusov ob reki Omulev, severno-zahodno od Ostrolenke (ruska trdnjava ob izlivu reke Omulev v reko Narev).

Pred številnejšimi ruskimi četami, ki so prodirale od juga in izhoda proti mestu Prasnyš, so se nemške čete umaknile v ozemlje ob severni in zahodni strani tega mesta.

Osemdnevni podmorski boji.

Od 18. do 26. februarja, to je tekom osem dni, odkar so Nemci proglasili podmorski boj nad angleškimi in francoskimi ladjami, se je potopilo 15 angleških parnikov, ki so postali žrtev nemških torpedov in min. Lahko pa je mogoče, da se je potopilo še več sovražnih ladij, ker nemška javnost gotovo ne dobi poročil o vseh angleških in francoskih ponesrečenih ladjah. Tekom osmih dni je 708 parnikov različnih narodnosti priplulo in 673 odplulo iz angleških pristanišč. Pomorska trgovina še torej ni popolnoma ustavljena.

Ameriško brodovje v Tihem morju.

Geneva, 28. februarja.

Pariški list „Herald“ poroča iz New-Yorka: Prvo in drugo brodovje Severne Amerike je odplulo v Tihomorje. Sanghajem usidrano ameriško brodovje se je pomnožilo s 6 bojnimi ladjami, vzetimi iz drugega brodovja. (Tihomorje leži med Severno Ameriko in Japonsko.)

Pred vojsko Japonske-Kitajske Severne Amerike?

Severna Amerika zahteva, da se preporna vprašanja med Kitajsko in Japonsko rešijo mirnim potom, Japonska odločno odklanja vsako posredovanje. Na suhem in na morju je odredila mobilizacijo. Sev. Amerika je odgovorila s tem, da je odposlala svoje brodovje v vodovje pri Japonski. Na Kitajskem je velikansko razburjenje radi japonskih zahtev, ki merijo na popolno odvisnost Kitajske od Japonske.

Trgovsko-obrtna zadruga v Celju

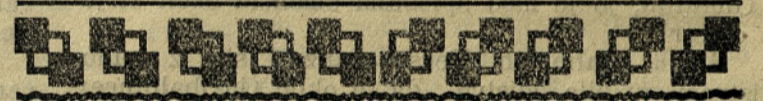
vabi s tem na svoj

prvi redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo, dne 7. marca 1915 popoldne ob 3. uri v pisarni zadruga.

DNEVNI RED:

Poročilo načelstva in nadzorstva.
Odobrenje računskega sklepa za prvo poslovno leto.
Poraba čistega dobička.
Najvišji znesek, ki ga ne smejo poseči obveznosti zadruga.
Pristop višji zadruga organizaciji.
Slučajnosti.

Tem potom naznanjam, da sem prevzela 1886. leta ustanovljeno

TRGOVINO

mojega ranjcega moža

Milan Hočevar,

ter jo bodem pod dosedanjo tvrdko nespremenjeno dalje vodila.

Za ranjcemu v toliki meri izkazano zaupanje se najtopleje zahvaljujem ter prosim, da isto ohranite tudi meni.

Z odličnim spoštovanjem

Mil. Hočevar-ja vdova.

Celje, dne 27. svečana.

